

2008. március 13., csütörtök

- I. mivel azon politikai szándék hiánya, hogy a kódex közös állásponttá váljon, ellentmondásban áll a valamennyi nemzetközi állami és magán fegyverátadás ellenőrzésére irányuló jogi eszközök – nevezetesen a fegyverkereskedelmi egyezmény – előmozdításában az Európai Unió és tagállamai által játszott vezető szereppel;
 1. sajnálatát fejezi ki a közös állásfoglalás elfogadásával kapcsolatban létrejött jelenlegi politikai patthelyzet miatt, tekintettel a kódex létrehozásának 10. évfordulójára;
 2. felhívja a szlovén elnökséget, hogy tegye a közös álláspont elfogadását az Európai Tanács Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsa valamennyi ülésének állandó napirendi pontjává mindaddig, amíg a kérdés meg nem oldódik;
 3. sürgeti a jogilag kötelező érvényű kódexet ellenző uniós tagállamokat, hogy fontolják meg álláspontjukat;
 4. úgy véli, hogy egy nemzetközileg kötelező érvényű fegyverkereskedelmi szerződéshez való uniós hozzájárulás akkor válik hitelessé, ha az Unió saját fegyverzet-ellenőrzési rendszere jogilag kötelező érvényűvé válik;
 5. meg van győződve arról is, hogy a közös állásfoglalás elfogadásával párhuzamosan többek között az alábbi intézkedéseket kell meghozni:
 - a) a felelőtlen fegyverátadások megelőzése a kódex kritériumainak mind a vállalatokra, mind pedig a nemzeti fegyveres erőkre való szigorú alkalmazása révén;
 - b) a közvetítői tevékenységek ellenőrzésének fejlesztése és alkalmazása, valamint a légi úton és hajóval történő illegális fegyvercsempészet megakadályozása;
 - c) a fegyverembargó megsértésére vonatkozó legújabb állítások azonnali kivizsgálása;
 - d) az EBVP- és SSR-műveletek, valamint más uniós kezdeményezések alkalmával begyűjtött fegyverek magánközvetítők felé történő értékesítésének és későbbi eladásának megakadályozása;
 - e) a tagállamok által a kódexről szóló éves jelentés keretében benyújtott adatok átláthatóságának és minőségének javítása;
 6. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

A börtönben lévő nők különleges helyzete

P6_TA(2008)0102

Az Európai Parlament 2008. március 13-i állásfoglalása a börtönben lévő nők különleges helyzetéről és a szülők bebörtönzésének a társadalmi és a családi életre gyakorolt hatásáról (2007/2116 (INI))

(2009/C 66 E/09)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az EU-Szerződés 6. és 7. cikkére, valamint az Európai Unió 2007. december 12-én kihirdetett alapjogi chartájának ⁽¹⁾ 4. cikkére, amelyek az emberi jogok védelmére vonatkoznak,

⁽¹⁾ HL C 303., 2007.12.14., 1. o.

2008. március 13., csütörtök

- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára (5. cikk), a polgári és politikai jogokról szóló nemzetközi egyezségokmányra (7. cikk), a kínzás és az embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmód megelőzéséről szóló 1987-es európai egyezményre (kínzás elleni egyezmény) és annak fakultatív jegyzőkönyvére a fogva tartási helyeken a független nemzetközi és nemzeti szervezetek által tett rendszeres látogatások rendszerének létrehozásáról,
 - tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény 3. cikkére, az egyezmény jegyzőkönyveire és az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatára,
 - tekintettel a fent említett kínzás elleni egyezményre, amely létrehozta az Európa Tanácsnak a kínzás és az embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmód megelőzésére alakult európai bizottságát, valamint az említett bizottság jelentéseire,
 - tekintettel az ENSZ 1957-ben elfogadott minimumszabályainak összességére a fogva tartottakkal kapcsolatos bánásmódról, és az ENSZ Közgyűlés által e témában elfogadott nyilatkozatokra és elvekre,
 - tekintettel a gyermekek jogairól szóló 1989. november 20-i ENSZ-egyezményre,
 - tekintettel az Európa Tanács miniszteri bizottságának határozataira és ajánlásaira, különösen a (73)5. sz. határozatára a fogva tartottakkal való bánásmód minimumszabályainak összességéről, az R(87)3. sz. és R (2006)2. sz. ajánlásaira az európai fegyintézeti szabályokról,
 - tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése által elfogadott ajánlásokra és különösen a (2006)1747. sz. ajánlására egy európai fegyintézeti charta létrehozására vonatkozóan, valamint a börtönben lévő anyákra és csecsemőkre vonatkozó (2000)1469. sz. ajánlásra,
 - tekintettel 1989. május 26-i állásfoglalására ⁽¹⁾ a börtönben lévő anyákról és gyermekekről, 1996. január 18-i állásfoglalására ⁽²⁾ a rossz fogva tartási feltételekről az Európai Unió börtöneiben, 1998. december 17-i állásfoglalására ⁽³⁾ az elzárási feltételekről az Európai Unióban: berendezések és helyettesítő büntetések, és 2004. március 9-i ajánlására ⁽⁴⁾ a Tanácsnak az Európai Unióban fogva tartottak jogaival kapcsolatban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére (A6-0033/2008),
- A. mivel a nemzetközi és európai egyezmények ⁽⁵⁾ értelmében minden bebörtönzött személlyel az emberi jogok tiszteletben tartása mellett kell bánni és a fogva tartás feltételeinek összhangban kell lenniük a személy emberi méltósága alapelveivel, a hátrányos megkülönböztetés tilalmával és a magán- és családi élet tiszteletben tartásával, és azokat a független szervezetek általi rendszeres értékelésnek kell alávetni,
- B. mivel a bebörtönzött nők különleges szükségleteit és helyzetét figyelembe kell venni a bírósági határozatokban, a büntetőjogi jogszabályokban és a tagállami büntetés-végrehajtási intézetekben,
- C. mivel konkrét és a nők sajátos szükségleteinek megfelelő intézkedésekre van szükség, nevezetesen alternatív büntetések alkalmazására,

⁽¹⁾ HL C 158., 1989.6.26., 511. o.

⁽²⁾ HL C 32., 1996.2.5., 102. o.

⁽³⁾ HL C 98., 1999.4.9., 299. o.

⁽⁴⁾ HL C 102. E, 2004.4.28., 154. o.

⁽⁵⁾ Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 1., 3., 5. és 12. cikke, valamint az ENSZ Közgyűlés által ez alapján 1990. december 14-én 45/111 sz. állásfoglalásának mellékletében elfogadott alapelvek 1. cikke a fogva tartottakról.

2008. március 13., csütörtök

- D. mivel a börtönben lévő várandós nőknek lehetőséget kell adni, hogy támogatásban, tájékoztatásban, valamint várandósságuk és a szülés megfelelő lezajlásához szükséges alapvető körülményekben részesülhessenek, nevezetesen kiegyensúlyozott táplálkozásban, megfelelő egészségügyi feltételekben, friss levegőben, testmozgásban, valamint születés előtti és utáni ellátásban;
- E. mivel minden fogva tartottnak, férfiaknak és nőknek, azonos hozzáféréssel kell rendelkezniük az egészségügyi ellátásokhoz, azonban a fegyházi szakpolitikáknak különös figyelmet kell szentelniük a nőkre jellemző egészségügyi problémák megelőzésére, nyomon követésére és kezelésére mind fizikai, mind mentális szinten;
- F. mivel az anya mentális és fizikai egészsége nem választható el a gyermekétől,
- G. mivel a fogva tartott nők nagy számban szenvednek, vagy szenvedtek kábítószer- vagy más anyagtól való függőségben, amely mentális vagy viselkedési zavarokhoz vezethet, megkívánva így az orvosi kezelést, valamint a megfelelő szociális és pszichológiai támogatást egy átfogó jellegű fegyházi szakpolitika keretén belül,
- H. mivel ma már tudjuk, hogy a börtönben lévő nők nagy része erőszaknak, szexuális visszaéléseknek vagy rossz bánásmódnak lett áldozatává családi környezetében vagy párkapcsolatában, és sokan nagy gazdasági és lelki függőségben élnek; mivel közvetlen kapcsolat van mindezen tényezők és bűncselekményekkel terhelt múltjuk, valamint testi és lelki károsodásaik – így a poszttraumatikus stressz – között;
- I. mivel a fegyházi személyzetet megfelelően kell képezni és érzékenyé kell tenni a nők és férfiak közötti egyenlőség dimenziójának figyelembevételére és a fogva tartott nők különleges szükségletei és helyzete iránt; mivel egészen különleges figyelmet kell fordítani a legsérülékenyebb nőkre, azaz a fiatalokúra és a fogyatékkal élőkre,
- J. mivel a családi kötelek fenntartása a visszaesés megelőzésének és a társadalmi visszailleszkedésnek fontos eszköze és minden fogva tartottnak, gyermekeiket és más családtagjaikat megillető jog, és amely jognak a gyakorlása a nők számára gyakran kifejezetten bonyolult a női fogva tartó intézmények ritkásága, ennél fogva lehetséges földrajzi távolsága miatt;
- K. mivel a gyermek magasabb érdekeit mindig figyelembe kell venni a bebörtönzött szülőtől való elválasztásra vagy az azzal való kapcsolat fenntartására vonatkozó döntések során, illetve minden esetben úgy kell eljárni, hogy az érintett másik szülő gyakorolhassa szülői jogait, továbbá olyan eljárásokat kell kialakítani, amelyek elősegítik az eredeti családi környezettel (testvérekkel, nagyszülőkkel és más családtagokkal) fenntartott érzelmi kapcsolatokat fennmaradását;
- L. mivel a gyermekek jogairól szóló már említett egyezmény (valamint más nemzetközi okmányok) aláírásával a részes államok kötelezettséget vállalnak arra, hogy minden gyermek részére mindenféle hátrányos megkülönböztetés nélkül és szüleinek jogi helyzetétől függetlenül biztosítják minden ezen egyezményben biztosított jogok élvezetét, és különösen a megfelelő egészségügyi ellátáshoz, a pihenéshez és az oktatáshoz való jogot, és hogy ezt a kötelezettségvállalást ugyanígy alkalmazni kell a bebörtönzött szüleikkel tartózkodó gyermekekre is;
- M. mivel a jogellenes cselekmények megtorlásán túl a büntetés-végrehajtási intézeteknek ugyanígy feladata kell legyen a társadalmi és szakmai visszailleszkedésre való törekvés, figyelembe véve azt a társadalmi kirekesztődést és szegénységet, amely gyakran jellemzi nagyszámú fogva tartott férfi és nő múltját;
- N. mivel a fogva tartott nők nagy része bebörtönzése időpontjában folyamatban lévő (gyermekkötéssel, kiskorú ideiglenes befogadásával vagy örökbefogadásával, házasság felbontásával vagy különélés kezdeményezésével, kényszerű lakáshagyással stb. kapcsolatos) bírósági eljárások részese, ez sérülékenyé teszi és állandó bizonytalanságban és stresszes állapotban tartja őket;

2008. március 13., csütörtök

- O. mivel a fogva tartottaknak gyakran nincs tudomásuk a szociális segítség elérhető formáiról, számos esetben pedig az a tény, hogy nincsenek birtokukban a helyzetükre vonatkozó iratok (személyazonosító igazolvány, társadalombiztosítási igazolvány, családi kiskönyv) sem – akár mert elvesztették, akár mert lejárt az érvényességük –, a gyakorlatban is lehetetlenné teszi számukra, hogy élhessenek a tagállamok állampolgárait megillető állampolgári jogokkal;
- P. mivel a fogva tartottak – férfiak és nők – számára a munkához, a szakképzéshez és a pihenéshez való egyenlő hozzáférés fogva tartásuk alatt alapvető tényező a pszichológiai egyensúlyuk, valamint a társadalomba és a munka világába való visszaailleszkedésük szempontjából;
- Q. mivel nem elegendő annak biztosítása a férfi és női fogva tartottak számára, hogy hozzáférhetnek a – bármilyen sokszínű – kínálatban az oktatás, a képzés, a foglalkoztatás, a szórakozás és az egyéni tevékenység terén, és szükség van olyan segítő programok kidolgozására is, amelyek megkönnyítik részvételüket a beilleszkedési folyamat előkészítésében és lebonyolításában;
- R. mivel a bebörtönzött nőknek mindenféle hátrányos megkülönböztetés nélkül hozzá kell tudniuk férni a fizetett és a fizetség nélkül vállalt munkához, valamint különféle és a munkaerőpiac elvárásaihoz igazított szakképzési intézkedésekhez, amelyek elősegítik a társadalomba való visszaailleszkedésüket a büntetésük letöltése után;
- S. mivel a fogva tartottak, férfiak és nők, társadalmi visszaailleszkedésének, valamint a visszaesés megelőzésének sikere a nyújtott képzés minőségén, és különösen a vállalkozásokkal és a szociális segítségnyújtó szervezetekkel kiépített kapcsolatokon, valamint a büntetés letöltését követően kínált szociális-szakmai segítségnyújtáson és nyomon követésen alapul;
- T. mivel nyilvánvalóan szükség van nemek szerint lebontott átfogó, világos és frissített adatokra és statisztikákra,

A fogva tartás feltételei

1. bátorítja a tagállamokat, hogy fektessenek be elegendő forrást fegyintézeti infrastruktúrájuk modernizációja és kiigazítása érdekében, valamint hogy hajtsák végre az Európa Tanács már említett R(2006)2. sz. ajánlását, az emberi méltóságot és az alapvető jogokat tiszteletben tartó körülmények biztosítása érdekében, különösen az elhelyezés, az egészségügy, a higiénia, az ételmezés, a szellőztetés és a fényviszonyok terén;
2. megismétli kérését a Bizottság és a Tanács felé az EU-Szerződés 6. cikkén alapuló, a fogva tartottak jogainak védelmére vonatkozó minimumszabályokról szóló kerethatározat elfogadása érdekében (ahogyan azt az Európa Tanács a már említett R(2006)2 sz. ajánlásában ajánlja), és felhívja a Tanácsot, hogy terjessze az Európa Tanács büntetés-végrehajtási szabályait és mozdítsa elő végrehajtásukat a fogva tartás feltételeinek erőteljesebb európai szintű harmonizálása érdekében, különös tekintettel a nők eltérő szükségleteinek figyelembevételére, valamint a fogva tartott férfiak és nők jogainak és kötelezettségeinek egyértelmű megerősítésére vonatkozó szabályra;
3. felhívja a Bizottságot, hogy az emberi jogokról szóló éves jelentésében térjen ki a fogva tartott férfiak és nők alapvető jogainak tiszteletben tartására és a nők számára biztosított különleges fogva tartási feltételekre;
4. bátorítja a tagállamokat és a tagjelölt országokat, hogy erősítsék meg a fent említett kínzás elleni egyezmény fakultatív jegyzőkönyvét, amely a fogva tartási helyek független ellenőrzési rendszerét hozza létre és felhívja a Tanácsot és Bizottságot, hogy mozdítsák elő ezen egyezmény és jegyzőkönyve megerősítését az uniós külpolitika keretében;
5. emlékeztet arra, hogy az illetékes hatóságoknak rendszeres ellenőrzések révén gondoskodniuk kell arról, hogy a fogva tartási intézmények irányítása megfeleljen a nemzeti és nemzetközi jogi normáknak;
6. felhívja a tagállamokat, hogy fogadják el a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy biztosítsák a büntetés-végrehajtási intézmények megfelelő rendjét, a személyzet és valamennyi fogva tartott biztonságát, megszüntetve az erőszakkal és visszaélésekkel járó helyzeteket, amelyeknek a nők és az etnikai vagy szociális kisebbséghez tartozók különösen ki vannak téve;

2008. március 13., csütörtök

7. kéri valamennyi tagállamot, hogy könnyítsék meg a fogva tartott nők részvételét a lakosság számára rendszeresen indított olyan megelőző intézkedéssorozatokban, mint a mell- és méhnyakrák korai szűrése, továbbá tegyék lehetővé, hogy a többi nőhöz hasonlóan számukra is megnyíljanak a nemzeti családtervezési programok;

8. emlékeztet a női börtönök „sajátosságaira” és hangsúlyozza, hogy a nők számára kialakított biztonsági és beilleszkedést segítő rendszereket kell létrehozni; emlékeztet továbbá arra, hogy a bántalmazott, kizsákmányolt és kirekesztett nők számára meg kell teremteni a személyes szükségleteiknek megfelelő, támogató környezetbe való áttelepülés lehetőségét;

9. felhívja a tagállamokat, hogy vegyék figyelembe büntetés-végrehajtási szakpolitikáikban és a fogva tartási központokban a nők és férfiak közötti egyenlőség szempontját, valamint hogy jobban vegyék figyelembe a női, illetve a fogva tartott nők gyakran megrázó múltjához kapcsolódó sajátosságokat, különösen az egészségügyi és büntetés-végrehajtási személyzet fogékonyságának felkeltése és megfelelő képzése révén, valamint azáltal, hogy az alapvető értékekre vonatkozóan továbbképzéseket nyújtanak a nőknek:

- a) az adatgyűjtés során minden olyan területen, ahol ez lehetséges, alkalmazni kell a nemek szempontját a nők problémáinak és szükségleteinek feltárása céljából;
- b) minden tagállamban tanulmányozó csoportot és állandó mediációs rendszereket kell létrehozni a fogva tartás körülményeinek tényleges ellenőrzése céljából, a büntetés-végrehajtási rendszerben a nőket még mindig sújtó hátrányos megkülönböztetést előidéző tényezők kiküszöbölése érdekében;
- c) a fogva tartott nők szükségleteinek kérdését fel kell vetni a helyi, regionális és országos vitákban, a szociális erőforrásokkal, az elszállásolás körülményeivel, a képzéssel stb. kapcsolatos pozitív intézkedések meghozatalának elősegítése végett;
- d) a női fogva tartottak környezetében a női alkalmazottak és női orvosi alkalmazottaknak kell többségben lenniük;

10. kéri a tagállamokat, hogy biztosítsák a fogva tartott nők számára az egyenlő és hátrányos megkülönböztetéstől mentes hozzáférést mindenfajta egészségügyi ellátáshoz, amelyeknek ugyanolyan minőségűnek kell lenniük, mint a lakosság többi részének nyújtott ellátásoknak, a sajátosan női betegségek megelőzése és hatékony kezelése érdekében;

11. emlékeztet arra, hogy intézkedésekre van szükség, a fogva tartott nők különleges szükségleteinek jobb figyelembevétele érdekében a higiénia terén, a fegyintézeti infrastruktúrát és a szükséges higiéniai berendezéseket illetően;

12. felhívja a tagállamokat, hogy fogadjanak el olyan átfogó büntetés-végrehajtási egészségpolitikát, amely azonosítja és kezeli a bebörtönzéstől kezdve a fizikai és mentális problémákat, és hogy a női sajátosságok tiszteletben tartása mellett nyújtsanak orvosi és pszichológiai segítséget minden szenvedélybetegségben szenvedő fogva tartott férfinak és nőnek;

13. felhívja a tagállamokat, hogy fogadják el az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy valamennyi fogva tartott nő – elsősorban azok, akik erőszakot vagy rossz bánásmódot szenvedtek, a gyermeküket egyedül nevelő anyák és a bűnöző fiatalok női – pszichológiai segítségben részesülhessen, abból a célból, hogy nagyobb védeltséget biztosítsanak számukra, s erre támaszkodva ápolhassák és javíthassák családi és társadalmi kapcsolataikat, ami nagy mértékben hozzá fog járulni jobb társadalmi és szakmai beilleszkedésük megkönnyítéséhez; ajánlja, hogy a büntetés-végrehajtási személyzetet képezzék ki és tegyék fogékonnyá a fogva tartottak különös sebezhetőségére;

14. ajánlja, hogy a terhes nők és kiskorú gyermeküket gondozó anyák fogva tartására csak a legvégső esetben kerüljön sor, és hogy bebörtönzés esetén tágasabb és – ha lehetséges – egyéni cellába kerüljenek, továbbá különleges figyelmet kapjanak, különösen az élelmezés és a higiénia terén; továbbá úgy véli, hogy a terhes nőknek ugyanazokban a szülés előtti és utáni vizsgálatokban, valamint szülői felkészítésben kell részesülniük, mint a büntetés-végrehajtás keretein kívül élőknek;

2008. március 13., csütörtök

15. hangsúlyozza, hogy a börtönben lezajlott sikeres szülés után a gyermeket általában a születést követő 24–72 órában elveszik édesanyjától, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy irányozzanak elő más megoldásokat;
16. hangsúlyozza, hogy az anya fogva tartásával kapcsolatos kérdések vizsgálata során az igazságszolgáltatási rendszernek biztosítani kell a gyermekek jogainak tiszteletben tartását;
17. kéri a tagállamokat, hogy maradéktalanul tartsák tiszteletben az eltérő szexuális irányultságokat és a családi élet különféle formáit, amennyiben ezek nem ellentétesek a joggal;
18. hangsúlyozza, hogy véget kell vetni a 18 éves és annál fiatalabb lányok és fiúk felnőttek számára fenntartott börtönökben való fogva tartásának;

A családi kötelek és a társadalmi kapcsolatok fenntartása

19. ajánlja, a bebörtönzést helyettesítő büntetések, mint a társadalomban meggyökeresedett alternatívák alkalmazásának előnyben részesítését, különösen az anyák esetében, ha a kirótt büntetés és a közbiztonságot érő kockázat gyenge, amennyiben a bebörtönzésük a családi élet súlyos megzavarásával járna, különösen amikor ők látják el az egyszülős családokban a családfő szerepét vagy kicsi gyermekeik vannak, illetve magatehetetlen vagy fogyatékkal élő személyek gondja hárul rájuk; emlékeztet, hogy az igazságügyi hatóságoknak e szempontokat, különösen az eljárás alá vont szülő gyermekének fontosabb érdekét figyelembe kell venniük a büntetés megválasztásánál; ugyancsak ajánlja azon lehetőség előirányzását, hogy a kiskorú gyermekekről gondoskodó vagy más családfenntartói szerepet betöltő férfi fogva tartottakra az édesanyák számára előirányzott intézkedésekhez hasonló intézkedések vonatkozzanak;
20. hangsúlyozza, hogy az elszigeteltség és a szorult helyzetnek a várandós fogva tartott nők egészségére gyakorolt hatásai negatívak, vagy akár veszélyes következményekkel is járhatnak a gyermekekre, amit igen komolyan számításba kell venni a fogva tartásról szóló döntés meghozatalakor;
21. hangsúlyozza azt is, hogy az igazságszolgáltatási szervezetnek tájékozódnia kell a gyermekek meglétéről, mielőtt elrendelné a vizsgálati fogságot, illetve az ítélethozatalkor, továbbá meg kell bizonyosodnia arról, hogy gondoskodtak-e a jogaik teljes körű érvényesítéséről;
22. felhívja a tagállamokat, hogy növeljék női fogva tartó központok számát, és azokat jobban osszák el területükön úgy, hogy megkönnyítsék a fogva tartott nők családi és baráti kapcsolatainak fenntartását, továbbá adjanak lehetőséget számukra vallási szertartásokon való részvétellel;
23. ajánlja a tagállamoknak, hogy ösztönözzék a büntetés-végrehajtási intézeteket arra, hogy fogadjanak el rugalmas szabályokat a családtagok, a barátok és a harmadik személyek számára megengedendő látogatások módjai, gyakorisága, tartama és időbeosztása terén;
24. felhívja a tagállamokat, hogy könnyítsék a családi közeledést és különösen a gyermekekkel együtt bebörtönzött szülők kapcsolatait, ha ez nem ellentétes a gyermek érdekével, azáltal hogy olyan látogató-fogadási struktúrákat hoznak létre, amelyek hangulata különbözik a börtönök világától, és lehetővé teszik a közös tevékenységeket, valamint a megfelelő érzelmi kapcsolatot;
25. ösztönzi a tagállamokat, hogy igazodjanak nemzetközi kötelezettségvállalásaikhoz, biztosítva a fogva tartott szülőkkel együtt élő gyermekek jogainak és a velük kapcsolatos bánásmód egyenlőségét, valamint biztosítsanak olyan életfeltételeket a büntetés-végrehajtási intézmények szokásos világától teljes mértékben független és a lehető legtávolabb elhelyezkedő létesítményekben, a rendes gyermekfelügyeleti vagy iskolai intézmények látogathatóságának és annak biztosításával, hogy családtagok vagy gyermekvédelmi szervezetek tagjainak kíséretében széleskörűen és rugalmas formában elhagyhassák az intézményt, amelyek igazodnak e gyermekek szükségleteihez és lehetővé teszik megfelelő testi, szellemi, erkölcsi és társadalmi fejlődésüket, és megfelelő infrastruktúrával rendelkeznek, amelyekben képzett személyzet segíti a fogva tartott édesanyákat nevelési és gondozási feladataik ellátásában; ajánlja még, hogy fogva tartott kiskorú gyermekek esetében könnyítsék meg, hogy a szülői felügyeletet az érintett másik szülő gyakorolhassa;

2008. március 13., csütörtök

26. sajnálattal állapítja meg, hogy számos fogva tartott nő egyedülálló anya, aki néha véglegesen elveszti kapcsolatát a gyermekeivel; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a kapcsolat teljes megszüntésének megelőzése érdekében határozzanak meg és hajtsanak végre alternatív politikákat;

27. nyomatékosan felhívja a tagállamokat, hogy valamennyi fogva tartott számára biztosítsák az első-sorban a büntetés-végrehajtás kérdéseivel összefüggő ingyenes jogi segítségnyújtást, a fogva tartott nők esetében a családjogra összpontosítva annak érdekében, hogy választ kapjanak a befogadással, az örökbe-fogadással, a különéléssel, a nemi jellegű erőszakos cselekményekkel stb. kapcsolatos kérdéseikre;

28. ajánlja tájékoztató és útbaigazító kampányok szervezését a közösség által nyújtott szociális szolgáltatásokkal, valamint a személyes, családi és szociális helyzetre vonatkozó igazgatási iratok naprakészé tételével kapcsolatban, annak érdekében, hogy a fogva tartott nők teljes körűen gyakorolhassák állampolgári jogait;

29. felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak létre pszichoszociális segítő intézkedéseket annak érdekében, hogy a lehető legjobban előkészítsék a gyermek elvadását fogva tartott édesanyjától, és csökkentsék ennek káros hatását;

Társadalmi és szakmai visszailleszkedés

30. ajánlja a tagállamoknak, hogy hozzák meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy minden fogva tartott férfi és nő számára megfelelően fizetett és változatos, a nem alapuló szegregációtól és másfajta hátrányos megkülönböztetéstől mentes munkalehetőségeket kínáljanak, továbbá e célból alakítsanak ki partnerségeket vállalkozásokkal;

31. felhívja a tagállamokat, hogy többek között a foglalkoztatásra és a társadalmi beilleszkedésre irányuló olyan közösségi pénzügyi eszközök használata révén, mint az Európai Szociális Alap vagy a Progress, minél több forrást fordítsanak a büntetés-végrehajtás keretében írás-olvasás tanítási és olyan élethosszig tartó oktatási és szakképzési programok fejlesztésére, amelyek igazodnak a munkaerőpiac elvárásaihoz és diplomaszerezést is lehetővé tehetnek;

32. hangsúlyozza, hogy e programoknak nyelvtanfolyamokat – ideértve az ország nyelvének (vagy legalább a nemzeti nyelvek egyikének) tanulását is külföldi fogva tartott férfiak és nők esetében –, számítástechnikai, valamint szociális és szakmai magatartásra képző tanfolyamokat is magukban kell foglalniuk;

33. hangsúlyozza a nem kormányzati szervezeteknek a fogva tartottak és különösen a nők társadalmi és szakmai visszailleszkedése terén játszott nagyon lényeges szerepét, és következőképpen felkéri a tagállamokat, hogy támogassák e szervezetek börtönökben végzett tevékenységeinek fejlesztését, különösen a nekik juttatott források növelésével, tagjaik számára a büntetés-végrehajtási intézményekbe való bejutásuk feltételeinek könnyítésével és a büntetés-végrehajtási személyzet e szereplőkkel való jó együttműködés szükségessége iránti nagyobb fogékonyságának felkeltésével;

34. úgy véli, hogy ha az nem jelent a közbiztonságra nézve nagy kockázatot vagy a büntetés nem súlyos, a fogva tartott férfiak és nők részére a börtön keretén kívüli munkavégzést vagy szakképzésben való részvételt lehetővé tévő félszabad rendszerek megkönnyíthetik társadalmi és szakmai visszailleszkedésüket;

35. hangsúlyozza, hogy a fogva tartott férfiak és nők, különösen a várandós vagy nemrégiben szült nők munkakörülményeinek összhangban kell lenniük a nemzeti és közösségi szabályozással, és ezt az illetékes hatóságoknak rendszeresen ellenőrizniük kell;

36. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a fogva tartott férfiak és nők a szakmai boldogulás és a társadalomba való beilleszkedés terén ösztönzést kapjanak, nevezetesen személyes helyzetük mérlegének elkészítése és teljesítményük éves értékelése révén;

37. elsődleges fontosságúnak tartja, hogy valamennyi büntetés-végrehajtási központban olyan segítő és egyénekre szabott támogató programokat dolgozzanak ki, amelyek önkéntes alapon valamennyi fogva tartott férfi és nő számára elérhetőek, azon egyéni boldogulásukra és társadalmi beilleszkedésükre vonatkozó terveik meghatározása, kidolgozása és sikeres végrehajtása érdekében, amelyeket szabadon bocsátásuk után követniük kell;

2008. március 13., csütörtök

38. emlékeztet arra, hogy a fogva tartás alatt és azt követően olyan szociális segítségnyújtási intézkedések végrehajtására van szükség, amelyek célja a fogva tartott személy felkészítése és segítése a visszailleszkedésben, különösen a lakhatás- és a munkakeresés terén, a társadalmi kirekesztődés és a visszaesés elkerülése érdekében;

39. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a fogva tartott férfiak és nők külvilággal fenntartott kapcsolatai fennmaradjanak és fejlődjenek, nevezetesen az írott sajtóhoz és a médiákhoz való hozzáférésük, valamint a szociális segítő intézményekkel, a nem kormányzati szervezetekkel és a kulturális, művészeti vagy más, a büntetés-végrehajtási hatóságok által befogadott egyesületekkel fenntartott kapcsolatok révén;

40. emlékeztet arra, hogy valamennyi fogva tartott rendszeres hozzáférése a sport- és szabadidős tevékenységekhez, valamint a művészeti vagy kulturális oktatási lehetőségekhez alapvető fontosságú lelki egyensúlyuk megőrzésének szempontjából, továbbá elősegíti a társadalomba való újbóli beilleszkedésüket;

41. felhívja a Bizottságot, hogy a társadalmi kirekesztődés elleni harcra vonatkozó cselekvési programja keretében fordítson különleges figyelmet a börtönök népességére;

42. ajánlja a tagállamoknak, hogy fordítsanak különleges figyelmet a külföldi illetőségű fogva tartott férfiakra és nőkre, különös tekintettel a nyelvi és kulturális különbségekre, valamint könnyítsék meg kapcsolattartásukat hozzátartozóikkal és tegyék számukra lehetővé, hogy kapcsolatba léphessenek konzulátusukkal, továbbá részesedhessenek a büntetés-végrehajtási intézmények forrásaiból és programjaiból, és hozzájuthassanak a számukra érthető információs anyaghoz; ajánlja továbbá, hogy a külföldi nők helyzetének sajátosságait vegyék figyelembe a büntetés-végrehajtási intézményekben folyó tevékenységek tervezésében, a személyzetet képezzék ki multikulturális közegben – akár büntetés-végrehajtási intézményekben, akár azokon kívül – végzett munkára, valamint a büntetés-végrehajtási intézményekben és azokon kívül is hozzanak létre mediációs szolgáltatásokat;

43. felhívja a tagállamokat, hogy a társadalmi és szakmai beilleszkedés megkönnyítése keretében hozzák meg valamennyi ahhoz szükséges intézkedést, hogy nemzeti jogszabályaik közé bekerüljenek azok a normák, amelyek elősegítik a volt fogva tartott nők – elsősorban a gyermeküket egyedül nevelő édesanyák és a bűnöző fiatalok női – foglalkoztatását szakmai téren mind a köz-, mind a magánszférában;

44. bátorítja a tagállamokat, hogy a fogva tartás feltételeire, különösen a nők fogva tartására vonatkozó, valamint a szakképzési és társadalmi visszailleszkedési intézkedések hatékonysága terén meglévő ismereteikről és legjobb gyakorlatokról tájékoztassák egymást; véleménye szerint e keretek között fontos ösztönözni és finanszírozni a közvetlenül érdekelt hatóságok és szereplők innovatív programok és helyes gyakorlatok kidolgozásában, továbbá kongresszusokon és országos vagy nemzetközi vitákon való részvételét, mivel ez motivációs tényező és alkalmas pozitív energiák felkeltésére;

45. felhívja a Bizottságot, hogy egyeztetve a tagállamokkal, ösztönözze a börtönvilágot vizsgáló és a nemi dimenziót előtérbe állító kutatásokat, és finanszírozzon olyan tanulmányokat, amelyek a bűnözés okait, a törvénybe ütköző viselkedés környezetét, valamint a büntetési rendszerek hatékonyságát vizsgálják annak érdekében, hogy lehetővé váljon a fogva tartott férfiak és nők jobb részvétele a társadalmi, családi és szakmai életben;

*

* *

46. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok és a tagjelölt országok kormányainak és parlamentjeinek.
